

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 595/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

120/2011. (V. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. október 15-én előterjesztett **panaszát** a 2011. május 11-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a D.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2010. október 7-én foganatosított rendőri intézkedés miatt 2010. október 15-én a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztályán történt meghallgatása során olyan tartalmú nyilatkozatot tett, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki. A Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a panaszos nyilatkozatát tartalmazó meghallgatási jegyzőkönyvet, valamint a szabálysértési ügyben tett feljelentést és a rendőrségi panasz eljárás felfüggesztéséről szóló végzést megküldte a Testülethez, amit az 2010. november 12-én érkezett. A panaszos beadványát 2010. december 14-én kiegészítette.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2010. október 7-én 15 óra körül a panaszos D. városban közlekedett a tulajdonát képező személygépkocsival az egyetemi épület irányába. A panaszos egyetemi előadásra akart bemenni, ezért az E. téri ingyenes parkolóban akart megállni. A parkoló tele volt, ezért a panaszos megállt a megállni tilos tábla alatt, mert az adott forgalmi helyzetben csak ott talált helyet és úgy gondolta, hogy megvárja, amíg megüresedik egy parkolóhely. Egy idő múlva megüresedett az egyik hely, de egy, a panaszos után érkező gépkocsi elfoglalta azt, majd egy másik hely is felszabadult, ahova a panaszos be kívánt állni, de akkor megérkezett egy rendőrségi gépkocsi.

A szolgálati járműből három rendőr szállt ki, akik közül ketten két másik autót kezdtek fényképezni, amelyekben nem tartózkodott senki. A harmadik rendőr – aki nem viselt sem névtáblát, sem azonosító számot – odament a panaszoshoz, és köszönés nélkül ráripakodott a szélvédőn keresztül, hogy „talán lehúzná az ablakot”, majd felszólította, hogy adja át személyazonosító iratait és a gépkocsi iratait („Na, mutassa az iratokat!”), azt azonban nem közölte, hogy miért kéri el az okmányokat. A panaszos átadta a személyi igazolványát, jogosítványát és a forgalmi engedélyt, és mondta a rendőrnek, hogy beállna a megüresedett helyre. A rendőr megtekintette az iratokat, amiket magánál is tartott, majd közölte, hogy a panaszos beállhat a helyre, „utána majd mondja a többi”.

Amikor a panaszos beállt a parkolóba, a rendőr odament és a panaszoszt keresztnevéen szólította. Közölte vele, hogy nem kap büntetőpontot, de 5.000 forint lesz a helyszíni bírság. A rendőr azt is mondta a panaszosnak, hogy örüljön, mert a másik két autó 30.000 forintot fog kapni. A panaszos szerint a rendőr láthatta, hogy a megüresedett helyre akart korábban is beállni, és mondta a rendőrnek, hogy „emberség is van a világon”. A rendőr azonban azt kérdezte, hogy a panaszos elfogadja-e a helyszíni bírságot, a panaszos rákérdezett a büntetés okára, amire a rendőr közölte, hogy „jó, tehát nem fogadta el, ez esetben csekken fogják kiküldeni, az már 10.000 forint lesz. Eddig.” A rendőr közben végig keresztnevéen szólította a panaszoszt. Amikor a panaszosnak már elege lett abból és szóvá tette, a rendőr csak annyit mondott: „én nem urazok senkit”.

A rendőr ezt követően a szolgálati gépjárműhöz ment, és a panaszoshoz vitt egy nyomtatványt. A panaszosztól megkérdezte a személyes adatait, amit feljegyzett a lapra, és rákérdezett a havi jövedelmére is, amire a panaszos azt a választ adta, hogy a rendőrnek semmi köze nincs ahhoz. Ezt a rendőr rögzítette a lapon, majd azt mondta, „jaj, de jó napom van, de jól érzem magam, már 15.000-nél tartunk”. A panaszos közölte, örül, hogy jó napot okozott a rendőrnek. A szóváltás tovább folytatódott, a rendőr azt mondta a panaszosnak, hogy „jól áll”, mire a panaszos azt válaszolta, hogy „magánál biztosan jobban”, és úgy látta, hogy a rendőr ezt is rögzítette a nyomtatványon. A végén a rendőr már 20.000 forintnál tartott. A rendőr semmilyen jogszabályi rendelkezésre ugyanakkor nem utalt a szabálysértés, illetve a rendőri intézkedés tekintetében.

A panaszos az intézkedés elején már megkérdezte a rendőrtől a nevét, aki azonban azt a választ adta, hogy az intézkedés végén fogja azt megadni.

A panaszos szerint, a rendőr a szolgálati gépkocsihoz ment, mert érzékelte, hogy nincs a ruházatán név és azonosító szám, ezért visszament a szolgálati gépkocsihoz, majd a panaszoshoz úgy ment oda ismét, hogy akkor már a névkitűzőt viselte. A panaszos innentől kezdve keresztnévén szólította a rendőrt, hogy érzékeltesse vele, hogy a rendőr is hasonlóképpen szólítja. A rendőr az azonosítószámát az intézkedés végén közölte a panaszossal, amit szintén megjegyzett.

A panaszos az intézkedést követően odament a rendőrségi gépkocsihoz, hogy még egyszer megnézzze, jól jegyezte-e meg a rendőr nevét. Bekopogtatott a gépkocsi ablakán, és leolvasta a névtábláról még egyszer a rendőr nevét.

A panaszos beadványában megjelölte név és azonosító szám szerint az intézkedő rendőrt.

A panaszos a fentiek mellett sérelmezte azt is, hogy a rendőr kiabált vele, és amikor megkérdezte tőle, hogy miért, a rendőr azt válaszolta, hogy azért, mert a panaszos nem érti, hogy mit mond neki. A panaszos véleménye szerint viszont a rendőr nem látta azt, hogy csak azért állt meg a megállni tilos táblánál, mert a parkolóba akart beállni. Nem hagyta tilosban az autót, és a rendőrök megérkezésekor járt is a motor, amit csak az intézkedés kezdetén állított le.

A panaszos nem írt alá semmilyen dokumentumot a helyszínen, és a rendőr sem közölt vele olyat, hogy bármit is alá kellene írnia, csak azt, hogy fog kapni valamilyen iratot, de akkor már 20.000 forintnál „tartottak”.

Az intézkedő rendőr társa, aki a szolgálati gépkocsi jobb első ülésén ült, szintén nem megfelelő hangnemben beszélt a panaszossal: amikor szeretne volna visszakérni iratait, mert sietett az egyetemi előadásra, akkor azt mondta neki, hogy üljön vissza a gépkocsijába, majd visszakapja azokat. A panaszos mondta a rendőrnek, hogy menne az egyetemre, de azt a választ kapta, hogy „majd megy”.

A panaszos úgy érezte, hogy a rendőri intézkedés során sérültek alapjogai, mert a rendőrök fellépése bántó, megalázó volt. Az intézkedő rendőr mindvégig ugyanabban a kifogásolható stílusban intézkedett vele szemben, és amikor a panaszos rákérdezett, miért kiabál, onnantól kezdve azt befejezte, és cinikus hangvételtre váltott.

A panaszost a helyszínen nem tájékoztatták a rendőrök a panaszjog lehetőségéről, a Testületről a rendőrségi meghallgatása során szerzett tudomást, akkor kérte, hogy panaszát a Testület bírálja el érdemben.

2) A panaszos ellen az intézkedő r. törzsőrmester aznap szabálysértési feljelentést tett a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 5. §-ába, illetve 15. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző szabálysértések elkövetése miatt.

A szabálysértési feljelentés szerint a rendőr 2010. október 7-én szolgálati feladata ellátása során megjelent D. városban, az N. körúton, mivel az ott kihelyezett „megállni és várakozni tilos” tábla hatálya alatt több gépjármű szabálytalanul állt.

A rendőr a helyszínre érve észlelte, hogy a megjelölt részen 3 gépkocsi áll szabálytalanul, amiből kettővel szemben közigazgatási bírságot szabott ki, és mivel a harmadik gépjárműnél ott tartózkodott a vezetője (a panaszos), vele szemben nem kezdeményezett közigazgatási eljárást, hanem a helyszínen folytatta le az intézkedést.

A szabálytalanul parkoló panaszost igazolásra szólította fel, amelynek személyazonosító igazolványa, lakcímkártyája, vezetői engedélye és a gépkocsi menetokmányának átadásával eleget tett.

Az ellenőrzés során a r. törzsőrmester megállapította, hogy a panaszos az általa vezetett és saját tulajdonát képező gépkocsi kötelező felelősség biztosításának meglétét igazoló szelvényt nem tudja a helyszínen bemutatni, illetve a nyilvántartóval történt egyeztetést követően megállapította, hogy a gépjárművön nincs kötelező biztosítás.

A rendőr közölte az elkövetett szabálysértések tényét, amit a panaszos elismert, de a részére felajánlott 5.000 forintos helyszíni bírságot nem fogadta el. A rendőr ekkor közölte, hogy szabálysértési feljelentést tesz, amit a panaszos tudomásul vett, a részére kiállított nyilatkozat aláírását azonban megtagadta. A r. törzsőrmester nevét és jelvéyszámát az intézkedés végén a panaszos kérésére megadta.

A r. törzsőrmester a feljelentésben megjegyezte továbbá, hogy a panaszos az intézkedés során végig „nyegle, flegma magatartást tanúsított, az intézkedés során végig azt hajtogatta, hogy »minek kell ez, ne büntessen meg«”, a szabálysértések felvételére szolgáló nyilatkozat kitöltésekor pedig „vicces és flegma megjegyzéseket tett, az arra utaló kérdésre, hogy mennyi a havi jövedelme, nem nyilatkozott, illetve hozzátette, hogy »semmi köze hozzá, jobban állok, mint maga«”.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szembeni intézkedés során a D.-i Rendőrkapitányság rendőrei – 2 r. törzsőrmester és 3 r. főtörzsőrmester – voltak jelen a helyszínen.

2) A Testület felvilágosítás kérése alapján a panaszossal szemben a helyszínen intézkedő rendőrök az alábbiakat nyilatkozták.

a) A panaszos által név és azonosító szám szerint megjelölt rendőr, a D.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának r. törzsőrmestere, nyilatkozatában előadta, hogy 2010. október 7-én négy másik rendőrrel közösen látott el szolgálatot a megkülönböztető jelzéssel és rendőri jelleggel el nem látott mikrobusszal.

A szolgálatuk kezdetén tartott parancsnoki eligazítás során külön feladatként határozták meg számukra, hogy az E. téren ellenőrzést tartsanak, mivel az ott kihelyezett jelzőtáblák ellenére rendszeresen a szabálytalan parkolások és a tiltott várakozások. A feladat meghatározásának megfelelően a rendőrök 15 óra körül érkeztek az egyetemi épület N. körút felőli parkolójához, ahol azt tapasztalták, hogy 3-4 gépjármű a kihelyezett megállási tilalmat jelző tábla ellenére tiltott helyen várakozik. A járművek közül egyiknek a vezetője (a panaszos) a járműben tartózkodott, a rendőr – a jogsértést észlelve – odalépett a vezetőhöz, és intézkedés alá vonta.

A r. törzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy valamennyi kollegájával egységes szolgálati öltözetet (fekete félcipő, szövetpantalló, világoskék ing, sötétkék átmeneti dzseki, sötétkék tányérsapka) viselt, és mindannyiuknál azon volt az azonosító jelvény és a névkitűző.

A panaszossal szemben a r. törzsőrmester kezdte meg az intézkedést, biztosítását a másik r. törzsőrmester és egy r. főtörzsőrmester hajtotta végre. A két r. főtörzsőrmester nő ezen idő alatt a többi szabálytalanul parkoló járművet fényképezte le.

A panaszossal szembeni intézkedést megelőzően a rendőr közölte a panaszossal „a jogszabály által előírtakat”, így többek között nevét, beosztását, jelvéyszámát, szolgálati helyét, illetve az intézkedés okát és célját, konkrétan azt, hogy gépjárművével tiltott helyen várakozik. Egyértelműen elmondta a panaszos által elkövetett közlekedési szabálysértés tényét, részére meg is mutatta a kihelyezett megállási és várakozási tilalmat jelző táblát, illetve azt is, hogy a két r. főtörzsőrmester nő a többi szabálytalanul álló gépjárművet már fényképezi. A panaszos kijelentette, hogy tud a kihelyezett jelzőtábláról. A rendőr felszólította a panaszost személyazonosító igazolványának, vezetői engedélyének és a gépkocsi forgalmi engedélyének átadására. A panaszos a kért okmányokat és – a rendőr emlékezte szerint – a lakcímkártyáját is átadta, bár azt a rendőr konkrétan nem kérte.

Miközben a rendőr a panaszos okmányait ellenőrizte, közölte vele, hogy az általa elkövetett KRESZ szabálysértés, azaz a tiltott helyen várakozás miatt lehetősége van helyszíni bírságot kiszabni, amelynek összegét 5.000 forintban határozta meg. A

rendőr tájékoztatást adott a panaszosnak a helyszíni bírságolás jogszabályi alapjáról: közölte, hogy amennyiben elfogadja a helyszíni bírságot, úgy az átadott postai befizető csekken, 30 napon belül kell azt megfizetnie; illetve amennyiben nem ismeri el a szabálysértést, vagy a felajánlott bírságösszeget nem fogadja el, úgy szabálysértési eljárást kezdeményeznek vele szemben. A r. törzsőrmester azt is elmondta a panaszosnak, hogy az elkövetett szabálysértéshez a jogszabály nem rendel büntetőpontot.

A rendőr nyilatkozata szerint „a panaszos felháborodva közölte, hogy nem fizet semmilyen bírságot, mivel véleménye szerint nem követett el szabálysértést, mert csak üres parkolóhelyre várt. Elmondása szerint amint egy gépkocsi távozott volna a parkolóból, úgy beállt volna a helyére. Egyértelműen kijelentette, miszerint nem hajlandó bírságot fizetni, mivel nem ismeri el a szabálysértés tényét.” A rendőr legalább két ízben közölte a panaszossal a bírság összegét, és kérdezte meg, hogy azt elfogadja-e. A r. törzsőrmester meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy határozottan kijelenti: nem történt olyan, hogy az összegben változtatott volna, így nem mondott sem 10.000, sem pedig 20.000 forintot a panaszosnak. Ezzel összefüggésben megjegyezte azt is, hogy arra oka sem lett volna, illetve értelme sem lett volna ilyet tennie, mivel, ha a panaszos „nem fogadja el az 5.000 forintos bírságot, akkor miért fogadná el az ennél magasabb összegűt”.

A panaszos elzárkózott a helyszíni bírság megfizetésétől, ezért a rendőr közölte, hogy az ügyben szabálysértési eljárást indít vele szemben, amihez a szükséges adatokat feljegyezte, illetve nyilatkozatot töltött ki, az utóbbi aláírását azonban a panaszos megtagadta. A rendőr azt intézkedésnek ebben a szakaszában vette észre, hogy a panaszos a gépjárműre kötött felelősségbiztosítás meglétét nem tudta a helyszínen igazolni, ezért azt is beleírta a nyilatkozatba, és a feljelentésbe. A két dokumentumon kívül más iratot (pl. RK lapot) nem töltöttek ki a rendőrök.

A r. törzsőrmester a meghallgatása során továbbá úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedést a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettség, illetve a 44. §-ában meghatározott felhatalmazás alapján foganatosította, figyelemmel a panaszos által elkövetett szabálysértésre, a KRESZ 15. §-ának (1) bekezdés a) pontja, valamint az 5. §-ának megszegésére. Az említett cselekményekkel a panaszos megvalósította az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 54. §-ába ütköző szabálysértést. A Szabs. r. ezen szabálysértés esetében lehetőséget ad a helyszíni bírságolásra, ennek hiányában (pl. ha az érintett nem fogadja el) a feljelentés megtételére.

A panaszos adatainak rögzítését követően a r. törzsőrmester befejezte az intézkedést és közölte a panaszossal, hogy ügyében a D.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya mint szabálysértési hatóság fog eljárni, az ügy további menetét illetően onnan fog értesítést, és határozatot kapni. Az intézkedés végeztével a rendőr azt is elmondta, hogy a panaszosnak lehetősége van azzal szemben panasszal élni, mire a panaszos azt mondta neki, hogy a rendőr adja meg nevét és jelvéyszámát, annak okát azonban nem

közölte. A rendőr elmondta a kért adatokat és meg is mutatta ruházatán. Ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy nem felel meg a valóságnak az, hogy a névkitűzőt intézkedés közben tette fel, az az öltözetén volt.

Az intézkedés hangnemével kapcsolatban a r. törzsőrmester előadta, hogy az részéről kulturált volt. A rendőr szerint azonban a panaszos kezdetben szintén az elvárásoknak megfelelően állt az intézkedéshez, azonban a későbbiekben már arrogáns volt, több esetben sértő megjegyzést tett. Példaként említette – ami a feljelentésben is szerepel –, hogy a nyilatkozat kitöltése során, miután közölte vele, hogy nem köteles a kérdésekre válaszolni, és a jövedelmére vonatkozóan nyilatkoztatta, a panaszos azt mondta, hogy „semmi köze hozzá, jobban állok, mint maga”.

b) A rendőri intézkedésben részt vevő, a panaszossal szemben közvetlenül intézkedő rendőr biztosítását ellátó r. törzsőrmester a Testület által kért felvilágosítással összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy szolgálata során az eligazításon meghatározottak szerint, az E. téren kihelyezett megállni tilos jelzőtábla hatálya alatt szabálytalanul várakozó személygépkocsi vezetőkkal szemben kellett intézkednie. Figyelemmel azonban arra, hogy az eset régen történt és „nap mint nap hasonló jellegű intézkedéseket” foganatosítanak, ezért nem emlékszik a panaszossal szembeni intézkedés körülményeire, ezért a feltett kérdésekre nem tud válaszolni.

c) A rendőri intézkedésben részt vevő, a panaszossal szemben közvetlenül intézkedő r. törzsőrmester biztosítását ellátó r. főtörzsőrmester a Testület által kért felvilágosítással kapcsolatban két ízben nyilatkozott.

Első ízben a rendőrség kereste meg telefonon, amikor a panaszüggyel összefüggésben annyit tudott elmondani, hogy parancsnoki utasításra jelentek meg a kérdéses napon D. város, E. téren, a megállás rendjével kapcsolatban elszaporodott szabálysértések megelőzése, megszakítása és szankcionálása érdekében. A konkrét intézkedésre a rendőr már nem emlékezett tisztán, azonban megjegyezte, hogy a foganatosított intézkedéseket minden esetben a vonatkozó normáknak megfelelően kezdik meg. Arra vonatkozóan nem tudott egyértelműen nyilatkozni, hogy „az igazoltatott személyt pontosan milyen okmányok átadására szólították fel, arra viszont igen, hogy nyilatkozatot töltöttek ki, és jogorvoslati lehetőségeiről tájékoztatták az igazoltatottat”.

Második alkalommal a r. főtörzsőrmester jelentés formájában nyilatkozott a panaszossal szembeni intézkedésről. Ebben előadta, hogy 2010. október 7. napján szolgálata teljesítése során utasításra megjelent a két r. törzsőrmesterrel szolgálati gépkocsival az E. téren a parkolóban, mivel „az oda vezető szervíz úton kihelyezett megállni és várakozni tilos jelzőtábla hatálya alatt rendszeresen megállnak, illetve várakoznak gépjárművekkel, amivel a kétszer egy sávos út egyik sávját lezárják, és az út áteresztő képességét azzal a felére csökkentik, annak ellenére, hogy az egyetem nagy gépjárműforgalmat bonyolít le.” A rendőrök a helyszínre érkezve három szabálytalanul parkoló gépjárművet észleltek a „megállni és várakozni tilos” tábla hatálya alatt, amelyek az N. körút felől nézve a menetirány szerinti jobb oldalon, azzal

párhuzamosan, egy sorban állt. Az első két jármű várakozott, a harmadikban a járművezető (a panaszos) benn tartózkodott.

A szolgálati gépkocsiból a két r. törzsőrmester szállt ki, akik intézkedés alá vonták a panaszost. Ezalatt a r. főtörzsőrmester a szolgálati gépjárművel megfordult és az intézkedés helyétől kb. 5 méterre megállt, és mivel „az intézkedés helyét három fő rendőr számára veszélyesnek” ítélte meg, ezért az intézkedést a szolgálati jármű mellett állva kísérte figyelemmel, ahonnan rálátása volt az intézkedés helyére, és az ott elhangzottakat hallotta is.

A rendőr nem tudott nyilatkozni a panaszossal szembeni rendőri intézkedés elejéről, azt az okmányok elkérésétől kísérte figyelemmel, de megjegyezte, hogy az azt megelőző időszak (kb. 30 másodperc) elegendő volt a panaszos napszaknak megfelelő köszöntésére, valamint arra, hogy közölje vele az intézkedő rendőr nevét, rendfokozatát és az intézkedés okát.

A panaszossal szemben közvetlenül intézkedő r. törzsőrmester az okmányok ellenőrzését követően közölte a szabálysértés tényét, amit a panaszos elismert, valamint közölte, hogy ellene egyéb szabálysértés hiányában 5.000 forint helyszíni bírságot szab ki. A panaszos a helyszíni bírságot nem fogadta el, azt követően már a szabálysértés elkövetésének tényét is vitatta. Elmondása szerint csak annyi időre állt meg, amíg a parkolóhelyen szabad hely nem keletkezik. A r. főtörzsőrmester ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy „a jármű a mögötte álló járműtől kb. 0,5 méterre állt, ezért a jármű intézkedéskori elhelyezkedése kizárta az út szélére a jármű orrával történő beállását, oda hátramenetben lehetett csak beállni”.

A r. törzsőrmester az ügyeleten keresztül leellenőrizte a panaszost a körözési rendszerben, illetve a járművezetéstől eltiltásban, amelyekben nem szerepelt. A panaszos által vezetett gépjárművet is leellenőrizte a rendőr, amelynek kötelező felelősségbiztosítására nézve nem volt adat.

A szabálysértésekről a helyszínen a r. törzsőrmester nyilatkozatot töltött ki, amit a panaszos nem írt alá. A nyilatkozat a panaszos személyes adatait és az általa elkövetett szabálysértések tényét tartalmazta. Ezt követően a r. törzsőrmester közölte, hogy szabálysértési feljelentést tesz, amit a panaszos tudomásul vett. A panaszos az intézkedés végén elkérte a r. törzsőrmester nevét, jelvéyszámát, amely kérésre a rendőr a kért adatokon túl beosztási helyét is megadta, illetve elmondta azt is, hogy a rendőri intézkedés ellen a D.-i Rendőrkapitányságon panaszt tehet.

A r. főtörzsőrmester a helyszíni bírság összegével és annak felemelésével kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy az intézkedés során a helyszíni bírság összegét nem módosították, a panaszost továbbá tájékoztatták arról még annak kiszabása előtt, hogy az összeg 3.000 forinttól 20.000 forintig terjedhet. A r. főtörzsőrmester szerint a panaszos „valószínűleg összekeverte a számokat”, és megjegyezte azt is, hogy semmi

értelme nem lett volna az 5.000 forintos bírságtól súlyosabb kiszabásának, mert a panaszos azt az összeget sem fogadta el.

A r. főtörzsőrmester arra vonatkozóan nem tudott nyilatkozni, hogy a r. törzsőrmesteren az intézkedés kezdetén rajta volt-e névkitűzője, de a szolgálati helyéről történő elindulásakor azt viselte. Elképzelhetőnek tartja, hogy a biztonsági öv oldásakor a visszahúzódó öv lesöpri az egyenruháról a névkitűzőt, mert az már számtalan esetben megtörtént. Ezt akkor nem fedezik fel, csak később, így elvesztésük miatt gyakran pótolni kell azokat. A rendőr továbbá megjegyezte azt is, hogy „a névkitűző hiánya irreleváns, mivel az intézkedés végén a törvényeknek megfelelően a kollega úr nevét, jelvéyszámát, szolgálati helyét közölte az eljárás alá vont személlyel, joghátránya emiatt nem keletkezett”.

A rendőri intézkedés hangnemével kapcsolatosan a rendőri jelentés azt tartalmazza, hogy a rendőrök részéről a kommunikáció nyugodt, kimért, lényegre törő volt, a panaszos viszont kötekedő stílusban beszélt, ezért egy-egy intézkedési lépést többször meg kellett ismételni.

d) A helyszínen a szabálytalanul parkoló gépjárművekkel szemben két r. főtörzsőrmester nő intézkedett. A Testület felvilágosítást kért tőlük is a panaszüggyel kapcsolatban.

A rendőrök a feltett kérdésekre az alábbiakat nyilatkozták. A kérdéses napon reggel az aznapi eligazításon azt az utasítást kapták, hogy egyikük készítsen a közigazgatási eljárás hatálya alá tartozó szabálysértésekről PDA felvételt, míg a másikuk az intézkedésben segített. Az eligazításon elhangzott az is, hogy az E. tér 1. szám és az N. körúton kihelyezett „megállni tilos” tábla hatálya alatt sok a várakozó jármű, ezért ott is készíteni kell felvételeket. A r. főtörzsőrmesterek a megjelölt helyre érve észlelték, hogy a kihelyezett jelzőtábla hatálya alatt kb. öt jármű szabálytalanul várakozik. Egyikük lefényképezte a táblát, majd felvételt készített a szabálytalanul várakozó gépkocsikról, másikuk pedig feljegyezte a rendszámokat, a felvételekészítés helyét és időpontját, illetve elhelyezte a blankettákat a járműveken.

A két rendőr egyezően azt nyilatkozta, hogy ezen intézkedések miatt a panaszossal szembeni intézkedésnél nem voltak jelen, abból semmit sem hallottak.

III.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem. A Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja. Az idézett törvényhely alapján a helyszíni bírság kiszabásának körülményeit, feltételeinek a fennállását és annak mértékét úgyszintén nem vizsgálja érdemben.

A Testület ehelyütt ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy a helyszíni bírságolás részletes szabályairól a 10/2000. (II. 23.) BM rendelet rendelkezik. A rendelet 2. §-a kimondja, hogy amennyiben a jogszabály helyszíni bírság kiszabását lehetővé teszi és a hatóság tagja a helyszíni bírság kiszabása mellett dönt, ezt közli az elkövetővel, egyben tájékoztatja a jogkövetkezményekről, valamint a szabálysértéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontról. Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét, a helyszíni bírság összegét tudomásul veszi, a hatóság tagja helyszíni bírságot szab ki. A helyszíni bírság tudomásulvétele esetén a hatóság tagja tájékoztatja az elkövetőt a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó törvényi rendelkezésekről [Sztv. 135. § (4) bekezdés]. Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét nem veszi tudomásul vagy a helyszíni bírság összegét vitatja, a hatóság tagja a helyszíni bírságolást befejezi és közli az elkövetővel, hogy feljelentést tesz.

IV.

A panaszos sérelmezte beadványában a vele szemben intézkedő rendőr szolgálati fellépését, az azonosításra vonatkozó kötelezettség elmulasztását, szolgálati öltözetéről az azonosító számának és névkitűzőjének hiányát. Panaszolta azt is, hogy a rendőri intézkedés és a szabálysértés tekintetében a rendőr nem közölt jogszabályi rendelkezéseket, a szabálysértés elkövetése miatt elsőként közölt helyszíni bírság összegét fokozatosan feljebb srófolta; az intézkedés közben folyamatosan keresztnevéen szólította őt, kiabált, megengedhetetlen hangnemet használt és kifogásolható stílusban intézkedett vele szemben. A panasz szerint továbbá a rendőri intézkedés helyszínén elmaradt a panaszos panaszjog lehetőségéről való kioktatása. A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok alapján érdemben vizsgálta a szabálysértési feljelentést megelőző

közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét és indokoltságát, a rendőri intézkedés elfogulatlanságát, illetve a panasz előbb felsorolt részeit.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 55. § (1) bekezdése szerinti személyes szabadsághoz, az 59. §-ának (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez, valamint az 57. §-ának (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát. A rendőri intézkedéssel összefüggésben továbbá vizsgálni kellett az Alkotmány 70/A. §-ában rögzített diszkrimináció tilalmát is.

1) A közlekedésrendészeti intézkedést az Rtv. 44. §-a szabályozza, amelynek (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását. Ez az intézkedési jog (egyben kötelezettség) a rendőrséget minden esetben megilleti (és terheli).

A Testület utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben kezdetben a „megállni és várakozni tilos” tábla hatálya alatti várakozás miatt intézkedett a rendőrség, és mivel a panaszos a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás meglétét nem tudta a helyszínen igazolni, azt leellenőrizve megállapították azt is, hogy azzal a panaszos tulajdonát képező gépkocsi nem rendelkezik, amivel további szabálysértést valósított meg.

A rendőri jelentésben az szerepel, hogy az intézkedő rendőr a panaszos által elkövetett szabálysértések esetében a KRESZ 5. §-ának, illetve 15. §-ának (1) bekezdés a)

pontjának megszegésére, illetve a Szabs. r. 54. §-a szerinti tényállásra hivatkozott a panaszos által megvalósított szabálysértések alapjaként. A szabálysértési feljelentésben a rendőr a KRESZ idézett rendelkezéseire utalt.

A KRESZ 15. §-ának (1) bekezdés a) pontja szól a „megállni tilos” tábláról, amely azt jelzi, hogy – a forgalmi vagy műszaki okból szükséges megállást kivéve – megállni, valamint várakozni tilos. A Szabs. r. 54. §-a szerint pedig a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértését valósítja meg – amennyiben a 42-51. § szerinti szabálysértés nem valósul meg – az, aki a KRESZ 3. § (2) bekezdésében, 48. §-ának (4), (7) és (9) bekezdésében, 48. §-ának (12) bekezdés c) és d) pontjában, valamint 51. §-ában meghatározott rendelkezés megsértése kivételével a közúti közlekedés szabályait megszegi.

A Testület a rendőri jelentésben, illetve a szabálysértési feljelentésben hivatkozott jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésben rámutat azonban arra, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás hiánya nem a megjelölt KRESZ 5. §-ába ütköző magatartást valósít meg: az a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 4. §-a szerinti előírásba (biztosítási kötelezettség) ütközik és a Szabs. r. 51. §-a szerint minősül. Az érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés szabálysértését követi el ugyanis az az üzemeltető, akinek gépjárműve érvényes kötelező felelősségbiztosítás nélkül vesz részt a közúti forgalomban. A rendőrség által adott téves felvilágosítást a Testület alább, az állásfoglalás IV. részének 4) pontjában részletesen vizsgálta.

A Testület megítélése szerint a fent részletezettek észlelése alapján a rendőr intézkedési kötelezettsége fennállt: közbiztonságot sértő körülményt észlelt, illetőleg a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata valósult meg. Ugyanakkor ehelyütt ismételten megjegyzi, hogy ez a megállapítása nem jelent az ügyben érdemi állásfoglalást a szabálysértés elkövetésével kapcsolatban.

2) A panaszos kifejezetten nem sérelmezte igazoltatását, a Testület azonban azzal összefüggésben szükségesnek tartja felhívni a figyelmet az alábbiakra.

Az igazoltatás okait az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése tartalmazza, amely szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az állásfoglalás IV. rész 1) pontjában írtak alapján a panaszos igazoltatására a közlekedésrendészeti ellenőrzés során [Rtv. 29. § (1) bekezdés 6. fordulat] megalapozottan került sor, amellyel a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát jogszerűen korlátozták.

3) A panaszos sérelmezte beadványában a vele szemben intézkedő rendőr szolgálati fellépését (azt, hogy a szélvédőn keresztül, köszönés nélkül rászólt, hogy húzza le az ablakot), az azonosításra vonatkozó kötelezettség elmulasztását (azt, hogy a rendőr szolgálati öltözetéről az intézkedés elején hiányzott névkitűzője és azonosító jelvénye) és az intézkedés tényének és céljának közlése hiányát (a rendőr egyből az iratokat kérte, anélkül, hogy annak okát megjelölte volna). A Testület ezekkel összefüggésben az alábbiakat állapította meg.

Az Rtv. 20. §-a tartalmazza a rendőri intézkedés során a rendőr azonosítására vonatkozó rendelkezéseket, amelynek az a célja, hogy a rendőri intézkedések, eljárások során minden esetben kétséget kizáróan azonosítani lehessen az eljáró rendőrt. Ennek ugyanakkor nem lehet olyan hatása, hogy az intézkedést akadályozza.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A szolgálati fellépés módját Szolgálati Szabályzat 4. §-a részletezi. Annak (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha annak eredményességét nem veszélyezteti – a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja, kivéve, ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (ez esetben azt az intézkedést követően kell megtenni).

A panaszossal szemben intézkedő r. törzsőrmester jelentése a panaszolt kérdésekkel kapcsolatban azt tartalmazza, hogy a szolgálati fellépése megfelelt a jogszabályi előírásoknak és azonosításra vonatkozó kötelezettségét teljesítette – közölte nevét, beosztását, jelvényt, számát, szolgálati helyét, valamint az intézkedés okaként és céljaként azt, hogy a panaszos gépkocsijával tiltott helyen várakozik. A r. törzsőrmester továbbá úgy nyilatkozott, hogy valamennyi, a helyszínen megjelent rendőr szolgálati öltözetén rajta volt a névkitűző és az azonosító jelvény. A panaszossal szembeni rendőri intézkedést a szolgálati gépkocsi mellől figyelemmel kísérő r. főtörzsőrmester az intézkedés elejéről értékelhető információval nem tudott szolgálni, feltételezte csupán, hogy a panaszos okmányainak elkérését megelőző mintegy 30 másodperc elegendő volt az intézkedő rendőrnek a panaszos napszagnak megfelelő köszöntésére, valamint arra, hogy azonosítsa magát, és közölje az intézkedést és célját. Azt ugyanakkor 5 méteres távolságból már hallotta a r. főtörzsőrmester, hogy a panaszossal szemben közvetlenül intézkedő r. törzsőrmester az okmányok ellenőrzését követően közölte a szabálysértés tényét és az 5.000 forint

összegű helyszíni bírság kiszabását. Az azonosító jelvény és a névkitűző panaszolt esetben való viselése tekintetében a r. főtörzsőrmester arra vonatkozóan tudott nyilatkozni, hogy a r. törzsőrmester azokat a szolgálati helyről való elinduláskor viselte, azt viszont nem figyelte, hogy a panaszossal szemben fogatosított intézkedés kezdetén rajta volt-e.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az azonosításra vonatkozó kötelezettség megtörténte kérdésében, ezért e tekintetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

Az intézkedés ténye és célja közlésének megtörténte tekintetében a Testület életszerűbbnek tartotta a rendőrség állítását. **A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőr a rendőri intézkedés és annak célja közlésére vonatkozó kötelezettségének eleget tett, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.**

4) A panaszbeadvány szerint a panaszossal szemben intézkedő rendőr a rendőri intézkedés és a szabálysértés tekintetében nem közölte a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr köteles a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A Testület korábban már több állásfoglalásban is rámutatott arra, hogy az intézkedő rendőröktől általában elvárható, hogy az állampolgárok számára felvilágosítást tudjanak adni intézkedéseik jogszabályi háttéréről. Az Alkotmány 2. §-ában foglalt jogállamiság elvének egyik elemi követelménye ugyanis, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtsek ki tevékenységüket [56/1991. (XI. 8.) AB határozat].

A jogállamiság követelményét és a jogbiztonság elvét a jogalanyok tekintetében a tisztességes eljáráshoz való jog testesíti meg. Amennyiben a rendőrség – mint kiemelten fontos közhatalmi funkciót ellátó és a társadalmi együttélési normák betartatásáért elsődlegesen felelős szerv – részéről fellépő személy eljárása nem felel meg a jogszabályoknak, sérül a tisztességes eljáráshoz való jog, különösen, ha az intézkedő rendőr olyan normákat nem tart be maradéktalanul, amelyeknek éppen az a funkciója, hogy lehetővé tegyék a rendőri intézkedések jogszerűségének valamiféle kontrollját az intézkedés alá vont személy részéről.

A Testület a rendőri jelentésben, valamint a szabálysértési feljelentésben feltüntetett jogszabályi hivatkozásokat csak részben találta helyt állónak. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás hiánya ugyanis nem a megjelölt KRESZ 5. §-ába ütköző magatartást valósít meg. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 4. §-a írja elő a biztosítási kötelezettséget. A törvényhely (1) bekezdése

szerint minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartója köteles a törvény szerinti biztosítóval a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére, a törvényben meghatározott feltételek szerinti biztosítási szerződést kötni, és azt díjfizetéssel hatályban tartani. A (2) bekezdés arról rendelkezik, hogy a biztosítási kötelezettség, ha jogszabály másként nem rendelkezik, a mindenkor üzemben tartót a gépjármű hatósági engedéllyel és jelzéssel való ellátásának időpontjától – a szünetelés kivételével – a gépjármű forgalomból történő kivonásáig, illetve a külön jogszabályban meghatározott forgalomba helyezésre nem kötelezett gépjármű esetében a forgalomban történő részvétel kezdetétől a részvétel végleges megszűntetéséig terheli. A panaszos ezen törvény rendelkezését szegte meg, amely pedig a Szabs. r. 51. §-a szerint minősül. Az érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés szabálysértését követi el az az üzemeltető, akinek gépjárműve érvényes kötelező felelősségbiztosítás nélkül vesz részt a közúti forgalomban.

A Testület azt feltételezte, hogy – tekintettel arra, hogy az intézkedő r. törzsőrmester a panaszossal szembeni intézkedésben, illetőleg az ellene tett szabálysértési feljelentésben részben hibásan jelölte meg intézkedésének jogszabályi alapját – a helyszínen is hasonló felvilágosítást adott intézkedése jogszabályi háttéréről. **A Testület ez alapján pedig megállapította, hogy az intézkedő rendőr a tájékoztatási kötelezettségét nem megfelelően teljesítette, részben hibás felvilágosítást adott a panaszosnak. A rendőrség ezen intézkedésével csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga.**

5) A panaszos sérelmezte, hogy a szabálysértés elkövetése miatt vele elsőként közölt helyszíni bírság összegét a r. törzsőrmester fokozatosan feljebb emelte. Ezzel összefüggésben a Testület vizsgálata tárgyává tette az elfogulatlan intézkedés kérdését.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése előírja, hogy a rendőr a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül köteles intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A rendőrök egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy 5.000 forint helyszíni bírságot állapított meg a r. törzsőrmester a panaszossal szemben, amelyet azonban a panaszos nem fogadott el, és amely összeget az intézkedés ideje alatt a rendőr nem változtatta meg.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szembeni intézkedés elfogult volt-e, ezért nem volt megállapítható, hogy az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmát megsértette-e a rendőrség.

6) A panaszos állítása szerint a helyszínen nem tájékoztatták a rendőrök a rendőri intézkedéssel szembeni jogorvoslat lehetőségéről.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján köteles a rendőr az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről.

A r. törzsőrmester jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés végén elmondta a panaszosnak, hogy lehetősége van panasszal élni, ami miatt a panaszos el is kérte tőle adatait, és azt a rendőr ismételtén közölte vele. A panaszossal szembeni intézkedést a szolgálati gépjármű mellől figyelemmel kíséző r. főtörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés elleni jogorvoslat lehetőségéről a r. törzsőrmester tájékoztatta a panaszost oly módon, hogy „a D.-i Rendőrkapitányságon panaszt tehet”.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrség részéről nem hangzott el az Rtv. szerinti, megfelelő mértékű panaszjogról szóló tájékoztatás. Az Rtv. idézett rendelkezése értelmében ugyanis nemcsak arról kellett volna tájékoztatást adni, hogy a panaszos panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, hanem arról is, hogy az Rtv. 92. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján választhatja a Testület vizsgálatát is. Ezen túlmenően pedig a panasz előterjesztésének határidejével kapcsolatban semmilyen információ nem hangzott el.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrség nem megfelelően tett eleget a panaszjogról való tájékoztatási kötelezettségének, ami miatt megállapította a panaszos jogorvoslathoz való jogának csekély fokú sérelmét.

7) A panaszos sérelmezte beadványában az intézkedő rendőr viselkedését, azt, hogy az intézkedés közben folyamatosan keresztnevéen szólította őt, kiabált, kifogásolható hangnemet használt és nem megfelelő stílusban intézkedett vele szemben, ami számára bántó volt.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményeknek is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, és erkölcsi iránymutatásul szolgálnak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

A panaszossal szemben intézkedő r. törzsőrmester jelentésében e tekintetben úgy nyilatkozott, hogy kulturált hangnemet tanúsított a panaszossal szemben az intézkedés során, és éppen a panaszos volt az, aki egy idő után arrogáns stílusban beszélt, sőt a rendőrré nézve sértő megjegyzést is tett. A szabálysértési feljelentésben is megjegyezte a rendőr a panaszos kifogásolható magatartását. A rendőri intézkedést a szolgálati jármű mellől figyelemmel kísérő r. főtörzsőrmester az intézkedés hangnemével kapcsolatosan úgy nyilatkozott, hogy nyugodt, kimért, lényegre törő volt a rendőrök részéről a kommunikáció, és a panaszos kötekedett, ami okot adott arra, hogy az intézkedés egyes lépéseit többször megismételjék.

A rendőrségi dokumentumok tehát a panaszos állítását cáfolták. **A Testület az intézkedő rendőrök hangneme és stílusa tekintetében – az ellentmondó bizonyítékok miatt – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.**

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűen történt, illetve annak során a szolgálati fellépés tekintetében jogsérelem nem történt, illetve nem volt megállapítható, az intézkedés elfogulatlansága és annak sértő hangneme sem volt megállapítható, ellenben a rendőrség a felvilágosítás-adási kötelezettségének és a panaszjogról való tájékoztatási kötelezettségének nem megfelelően tett eleget. Ez utóbbiak miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való joga. Az egyes alapjogok sérelme összességében azonban nem érte el azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2011. május 11.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag